

Normativa i documents de referència

Normativa

- DECRET 143/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria.

<https://www.gencat.net/diari/4915/07176092.htm>

Article 8

Matèries

8.1 En totes les matèries que cursin els alumnes en l'educació secundària obligatòria, es posarà una especial atenció en les competències lingüístiques, que els capacitin per comprendre i expressar el que han après, i per argumentar el punt de vista propi.

8.2 En totes les matèries es treballaran la comprensió lectora, l'expressió oral i escrita, la comunicació audiovisual, les tecnologies de la informació i la comunicació, i l'educació en valors.

Annex 2

ÀMBIT DE LLENGÜES

Llengua catalana i literatura, llengua castellana i literatura, llengües estrangeres

Aportacions de l'àmbit de llengües a les competències bàsiques

El paper que juga la llengua i la comunicació en els processos d'aprenentatge i el fet que la base del seus ensenyaments se situï en l'ús social de la llengua, fa que els aprenentatges lingüístics i comunicatius que es produeixen en qualsevol matèria, amb una bona coordinació docent, es pugui aplicar a l'aprenentatge de les altres i, alhora, afavoreixin la competència plurilingüe i intercultural de l'alumnat. Les activitats de les matèries lingüístiques tenen, evidentment, una importància remarcable en el desenvolupament de la competència comunicativa, cal però recordar que en ser una competència transversal a totes les matèries, l'assoliment dels objectius bàsics dependrà del tractament que se'n faci a totes.

Alhora les activitats relacionades amb aquesta competència també afavoreixen la millora de les competències metodològiques. Els processos de la llengua escrita en concret són una de les claus en la competència del tractament de la informació i l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació per a l'elaboració de coneixement. La lectura i escriptura d'informacions presentades en diferents llengües, fet facilitat amb l'ús de les TIC, aporta una nova dimensió als processos de tractament de la informació. La diversitat de punts de vista i la manera de presentar les informacions facilita la flexibilitat mental necessària per a un aprenentatge crític. A més, la verbalització i les interaccions resulten claus en el desenvolupament de la competència d'aprendre a aprendre, ja que regulen i orienten la mateixa activitat amb progressiva autonomia.

La llengua, precisament pel paper que juga en el desenvolupament de les competències metodològiques, ajuda a la comprensió dels processos de les competències centrades en conviure i habitar el món. D'una manera molt especial, la competència plurilingüe i intercultural contribueix al desenvolupament de la competència social i ciutadana, entesa com les habilitats i destreses per a la convivència, el respecte i l'enteniment entre les persones. Aprendre llengües és, abans que altra cosa, aprendre a comunicar-se amb les altres persones, a prendre contacte amb distintes realitats i a assumir la pròpia expressió com a modalitat fonamental d'obertura als altres.

A més de reconèixer les llengües com un component cultural de primer ordre, la lectura, comprensió i valoració de les obres literàries contribueix d'una manera clau al desenvolupament de la competència artística i cultural.

Recursos

Bibliografia bàsica:

- JORBA, J.; GÓMEZ, I.; PRAT, À. (ed.). *Parlar i escriure per aprendre. Ús de la llengua en situació d'ensenyament-aprenentatge des de les àrees curriculars*. Barcelona: ICE de la Universitat Autònoma de Barcelona, 1998.
- PALOU, J.; BOSCH, C. (coord.). *La llengua oral a l'escola*, Biblioteca Guix, 143. Barcelona: Graó.

Recursos a la xarxa:

- *Nova immersió i canvis metodològics*. Caixa d'Eines número 2 + CD. Conclusions de la Comissió corresponent del Consell Assessor de la Llengua a l'Escola.
<http://www.xtec.es/lic/intro/documenta/caixaeines2.pdf>

Formació:

- Curs de formació del Departament d'Educació *Aprendre ciències socials i experimentals. Parlar, llegir i escriure*.

La finalitat del curs és millorar l'aprenentatge de les ciències experimentals i de les ciències socials desenvolupant les competències lingüístiques de l'alumnat.

Es recomana que s'hi inscrigui professorat de les àrees de socials i d'experimentals d'un mateix centre.

Els objectius són potenciar l'èxit escolar amb la millora de l'aprenentatge; promoure el desenvolupament d'habilitats lingüístiques com parlar, llegir i escriure amb la finalitat d'afavorir la comunicació i la construcció del coneixement; impulsar canvis metodològics que millorin la comunicació professorat/alumnat amb l'ús de mètodes actius i cooperatius, i implicar el professorat en el procés de reflexió i millora de la pràctica docent.